

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Jum. an 36 Lei = 72 Cor.
 Tril. lun 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 fl.
 Telefon p. oraș și in-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRATIA
 Strada numărul 1 a.

INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se lansează după tarif.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ.

Alegerea dela Sibiu.

Astăzi are loc la Sibiu, alegerea mitropolitului, bisericii greco-orientale, din Ardeal, alegere ce se va face, ca și până acuma, conform prevederilor statutului organic.

Discuțiile relative la chestiunea unificării bisericii, chestie examinată, după cum se știe în București, de către toate cercurile competente din Ardeal și din vechiul regat, au avut ca rezultat luarea hotărârii de a se păstra vechea organizație bisericească și a se face alegerea de metropolit dela Sibiu conform prevederilor acesteia, rămânând chestiunile referitoare la modalitățile unificării bisericii, să fie examinate, în vederea luării unei ultime soluții, la momentul oportun.

Din discuțiile ce au urmat însă în Capitală cu privire la chestiunile bisericești, s'a desfiat dovada că organizația bisericească a Ardealului, organizație conformă prevederilor statutului organic, este superioară celeia din vechiul regat.

Această superioritate nu este datorită vre unei deosebiri de capacitate și pricepere ce ar exista între figurile bisericești de dincolo și de dincoace de Carpați.

Nici nu poate fi vorba de o asemenea deosebire, de oare ce atât în rândurile prelaților transilvăneni cât și în rândurile acelor din vechiul regat, se găsește personalități de seamă, bărbați cu o largă cultură generală și adânc cunoscători ai tuturor marilor chestiuni bisericești.

Superioritatea constatată, rezidă în faptul că ceea ce avantajează biserica din Ardeal față de aceea a vechiului regat, din punctul de vedere al organizației, este puțința ce posedă, cea dintâi, de a rămâne în afară de sfera influențelor politice.

Nu același lucru se poate spune despre biserica din vechiul regat, unde politicianismul a avut totdeauna o covârșitoare înfruntare asupra cercurilor religioase.

Acolo prelații au făcut totdeauna politică, au fost sprijinitori sau ajutoare ale politicienilor de meserie, cari la rândul lor s'au amestecat totdeauna în chestiunile bisericești, influențând o alegere, determinând luarea unei măsuri cu caracter religios și împiedecând pe reprezentanții bisericii de a lucra conform propriei lor conștiințe și propriului lor sentiment de răspundere și de dreptate.

Un alt merit pe care și cei din vechiul regat îl recunosc bisericii ardelenice, este acela de a fi dat și societății civile dreptul să participe la treburile bisericești, lărgind prin aceasta sfera de însemnătate și de influență a acestora din urmă.

Punctul acesta de vedere a fost luat în considerare și de majoritatea presei bucureștene, care s'a grăbit să arate că în viitoarele discuții cu privire la chestia unificării bisericii, el urmează să aibă o însemnătate decisivă.

Sub aceste auspicii de independență în păreri și în examinarea adevăratelor interese ale bisericii, urmează să se efectueze alegerea dela Sibiu.

De sigur că prin meritele și titlurile ce posedă, mulți sunt aceia cari ar putea să servească în mod inteligent și cu folos interesele bisericii naționale.

Convingerea generală este însă că dintre toți aceștia, membrii congresului bisericesc, însuflețiți de cele mai înalte și mai frumoase sentimente și conduși de o dreaptă apreciere, vor ști să aleagă pe acela ale căruia calități, se vor găsi în cea mai strânsă legătură cu

nevoile rezultate din împrejurările prin care trecem.

Insuflețiți de această convingere așteptăm, în liniște rezultatul alegerii dela Sibiu.

Români din America.

— O scrisoare a Ligii naționale române din America. —

Cu câteva luni în urmă, am primit la redacție, o scrisoare venită din provincie și în care se aduceau românilor din America, grave învinuiri din punctul de vedere al atitudinii lor lipsite de patriotism.

Ziarul nostru a luat cu acel prilej apărarea românilor din America, arătând importanța rolului și acțiunii lor.

Scrisorile primite în urmă la redacție au dovedit dreptatea cauzei ce susținem, de oarece toate acele scrisori erau favorabile românilor din America.

Ca o complectare, publicăm scrisoarea de mai jos, ce ne-a fost trimisă de Liga națională a românilor din America, cu sediul în Cleveland Ohio.

Domnule Director.

Am citit scrisoarea deschisă, publicată în prețiosul dvoastră ziar, la 16 Nov. 1919, precum și judiciosul comentariu al dvoastre.

Românii din America nu sunt dezertori, și nici nu au stat cu mânele în sân, pe timpul când dorobanțul român s'a îndreptat spre Carpați. Ne-am organizat în Liga națională, singura organizație politică, și am dus o propagandă vie contra svonurilor false răspândite, din abundență, în această țară. S'a tipărit, de această Ligă mai multe broșuri; s'a dat îndrumări diferitelor ziare americane; s'au ținut conferințe și s'au cheluit mulți bani pentru luminarea opiniei publice americane. Ca un rezultat însuși Wilson a fost numit clovn când a forțat consiliul suprem de a trimite ultimă României — ultimatul prim prin care se cere retragerea armatei române din Budapesta.

S'au trimis bani prizonierilor din Siberia; s'a adunat un fond, numit „Fondul Biruinții” care s'a trimis dlui Andrei Bârsan spre a fi întrebuințat la susținerea orfanilor, iar în prezent s'au colectat bani și îmbrăcăminte ce au fost trimise Crucii Roșii române spre a fi distribuite suferinșilor.

Nu toți însă au fost la înălțimea chemării lor. Pădure fără uscături nu este. Dar perpetuarea acestui rău, nu trebuie atribuit conducătorilor din fruntea acestei organizații politice, ci oamenilor trimiși de guvernul român, cari, în loc de a face deosebire — una cât de mică — între aceia care au ajutat la realizarea visului nutrit de veacuri și aceia care făcș au fost contra înfăptuirii unei Românie-Mari și în special a unor elemente radicale.

Noi ne-am îngrijit a furniza pe acei cari au fost români cu vorba și fapta cu mijloace de a-și dovedi patriotismul, sperând ca și „misiunea română pentru pașapoarte” va face cum au făcut misiunile Jugoslave și Cehoslovace; s'a procedat altfel, într'un mod prin care s'a încurajat elementele anti-naționale; — vina deci nu e a noastră.

Cehoslovacii și jugoslavii încurajază mișcările naționale; de aceea dânșii pot face mai mult ca noi. Am cerut autorităților române din aceasta țară, a face la fel; nu știu dacă ni se va răspunde. Dacă voi primi un răspuns favorabil, apoi prin Martie aş avea posibilitatea de a trimite în România hrană în valoare de câteva sute de mii de dolari. A daugăm că cei trimiși în misiuni diplomatice în țări străine, ar avea datoria să încurajeze patriotismul și să coopereze cu aceia care muncesc în această direcție. Ioan Jivi Bănățanu.

Declarațiile dlui Vaida.

Din declarațiile făcute de primul ministru, la Paris, corespondentului special al ziarului „Dacia” extragem părțile de mai jos concludente cu privire la călătoria dlui Vaida și la modul cum dsa apreciază unele din chestiile cele mai de actualitate cum și situațiunea cabinetului.

Unele din lămuririle primului ministru au înfățișarea, la scurtimea și preciziunea lor, a unor sentințe sau a unor formule matematice, ceea ce probează și acuitatea vederii și cunoașterea situației.

Cu privire la soliditatea guvernului dsa a spus:

Guvernul actual este cel dintâiu guvern constituțional, născut din încrederea unei majorități parlamentare produsă de sufragiul universal secret. Cu această încredere și cu aceea a regelui, guvernul meu reprezintă cred voința țării mai exact și mai statornic, decât oricare guvern care m'a precedat și decât vechile Camere alese prin prefecti și jandarmi.

S'a spus că nu avem suprafață și nici autoritate.

Suprafața morală a guvernului meu e mai mare decât aceea a oricărui grupuleț istoric, reprezentat prin câte o mână de oameni, căci suprafața unui guvern parlamentar este direct proporțională cu numărul și valoarea grupărilor parlamentare pe cari se rezimă. Suprafața actualului guvern se poate măsura, zice ministrul, prin voința majorității alegătorilor români din cele patru unghiuri ale țării. Voința concentrată în blocul parlamentar e proporțională și ea cu valoarea intrinsecă a acestui bloc, care e și el la rândul lui expresiunea reală a majorității alegătorilor români.

Cu privire la svonul fuziunii blocului, d. Vaida a spus:

„Nici un punct de principiu din programul blocului nu poate împedea formarea unui partid democratic reformist, dar mi-se pare mai verosimil nașterea unui partid unic din colaborarea partidelor blocului”.

În chestia creditelor:

„Vom primi credite, și în contra oricăror alte informații tendențioase, citez să afirm, că țara reprezentată prin corpurile legiuitoare democratice și un guvern alcătuit din blocul acestei majorități, se bucură de o mai mare încredere a finanțelor internaționale, decât ori care altă alcătuire guvernamentală care nu s'ar întemeia pe straturile largi ale popoului.

Ofertele de credit vor fi prezintate la București celor în drept și vor fi realizate când și precum vor pretinde interesele reale ale țării”.

Cu privire la misiunea și reîntoarcerea sa primul ministru a declarat:

„Mă voi întoarce în țară îndată ce problemele mar. ce se apropie de soluționarea lor definitivă, nu mă vor mai sili să susțin contactul neîntrerupt cu bărbații de stat ai marilor noștri aliași.

Faptul că am putut și că mai pot încă absentă din țară și ceea ce e mai interesant, faptul că în timpul acesta, în loc să se fi făcut mult trâmbița disolvare, am propus candidaturile dlor Take Ionescu și general Averescu, am întărit în străinditate convingerea că, România se bucură de stările cele mai consolidate, între țările din Europa centrală și orientală. Aceasta se datorește desigur prestigiului regelui, spiritului cumpănat al membrilor corpurilor legiuitoare și înaltei înțelepciuni cu care aceste corpuri sunt conduse.

INFORMAȚII

— Cu începere de ieri, restaurantele din localitate au ridicat prețurile într-o proporție de 30 la sută.

Prețurile pe care se serveau mâncările în restaurantele din Arad, erau și până acum revoltător de ridicate, mai ales dacă se ține seamă de ceea ce restauratorii înțelegeau să ofere, în schimb, publicului consumator.

Această nouă sporire de prețuri, cu 30 la sută, constituie însă o speculă nedemnă și avem convingerea că motivele și explicațiile ce vor fi date de restauratori, pentru a legitima acest nou atentat la punga consumatorilor, vor fi apreciate așa dupăcum se cuvine de cel în drept.

În numeroase viitoare vom căuta să examinăm această chestie, în legătură cu înfățișarea sub care ea se prezintă în vechiul regat.

— Biroul presei din ministerul de interne a trimis ziarului următoarea notă:

„Ni se anunță din sursă demnă de încredere că toate știrile privitoare la o pretinsă ofertă de pace ce s'ar fi făcut României în ultimile zile, de către sovietele rusești, sunt lipsite de temei.

Mai de mult sovietele a făcut guvernului din București o ofertă indirectă de pace care n'a putut duce la începerea de tratative oficiale, România având să fină seama de politica puterilor aliate și asociate.

România continuă să păstreze o rezervă absolută față de luptele interne din Rusia, prin urmare punctul ei de vedere față de soviete a fost că nu se consideră în stare de război cu acea organizație. S'ar putea deci aștepta cel mult ca sovietele să înceapă cu România negocieri pe bază de reciprocitate pentru un aranjament asupra unor puncte speciale.

România a observat totdeauna cea mai strictă neutralitate față de toate guvernele Rusiei și a împins această neutralitate până acolo că a refuzat să dea generalului Denikin arme și muniții.

România urmează, în ce privește Rusia, politica aliaților.

— D. Vlad, ministru de finanțe, și-a dat demisia, care a fost primită de Suveran. Știrea publicată ieri de ziarul din capitală, referitor la demisia dlui general Presan, șeful M. C. G., este desmințită oficial, așa după cum reiese dintr-o telegramă a Ag. „Damian”.

— Manevrela speculatorilor cu valuta continuă. Ingenioși cum sunt, speculatorii au răspuns de curând știrea că anumite bancnote, stampilate, nu sunt bune fiindcă stocul de bancnote a căror serie trece peste numărul de 1300, provine dintr-o emisiune austro-ungară mai târzie, decât data stampilării coroanelor în Ardeal, și că guvernul va considera aceste bancnote la retragerea lor din circulație ca devalvate cu 25 la sută. Din loc competent suntem informați, că aceasta știre este lansată cu intenții de speculă și nu corespunde intențiilor cercurilor financiare.

— Autoritățile din Banat, după informația unui ziar maghiar din localitate, anunță că la o singură bancă din Banat au pus sub sechestru suma de 10 milioane coroane, iar la diferiți particulari alte 20 milioane, bancnote introduse în Banat spre stampilare, după ce în celelalte părți ale Ardealului și Crișanei, stampilarea bancnotelor luase sfârșit. În Banat s'a ajuns astfel, până la terminarea procedurii penale, a fi scoase din circulație peste 30 milioane coroane, ceea ce de sigur nu va rămânea, fără consecințe economice.

— Luni, în 1 Martie se vor relua cursurile la toate școlile primare din Arad, cursuri întrerupte, după cum se știe, din cauza lipsei de combustibil.

— Oficiul vamal anunță, că de acum înainte o persoană care trece frontiera țării, nu poate avea asupra sa mai mult de 2000 lei, sau 4000 cor. stampilate, sau 200 franci elvețieni sau 40 dolari.

— Primăria orașului Arad a cerut comisiunii de supraveghere a distribuției cărbunilor din minele dela Petroșeni, să furnizeze 3 vagoane cărbuni și 2 vagoane coaks, în mîna necesar pentru acoperirea trebuințelor uzinelor orașului. Eri a sosit răspunsul comisiunii, care acordă furnizarea numai a două vagoane cărbuni și trei vagoane coaks. În urma acestui răspuns primăria a îndemnat direcția uzinelor să întrebuițeze lemne în locul vagonului de cărbuni ce nu i-se poate furniza, aceasta pentru a se asigura cu orice preț funcționarea neînteruptă a uzinelor.

— Ministrul de domenii a aprobat ca din terenurile expropriate să se rezolve școlile normale, în fiecare județ câte 20 Hre. Aceste întinderi de localari, instalații, ect. Asemeni pentru fiecare școală primară se va opri câte 3 Hre. Școlile ce dețin mai mult decât această cotă, vor păstra terenurile în întregime. Învățătorii au dreptul să fie împroprietăriți, în conformitate cu legea respectivă.

— Siguranța de Stat a pus mâna pe numeroși tovarăși ai complotiștilor din Oradea-Mare, în multe orașe din Ardeal. Acum mai în urmă, s'a descoperit un nou cuib la Orăștie.

— Muncitorii frizeri din localitate au cerut patronilor urcare de leafă. În urma acestei cereri patronii au cerut comisiei pentru maximarea prețurilor să le permită o nouă urcare cu 70 procente, a taxelor de ras și barbierit. Comisia a respins cererea frizerilor.

— În 15 Februarie a. c. a apărut în București buna foaie populară „Neamul Românesc pentru popor”. Știrea aceasta va fi primită cu bucurie de toți cei cari au fost în trecut abonați și cititori ai acestei foi. Îndemnăm pe toți să se aboneze și să sprijinească această foaie, scrisă pe înțelesul mulțimii și pusă în serviciul cauzei naționale. Redacția și administrația: București, str. Domnița Anastasia No. 6.

Din partea noastră dorim „Neamului Românesc pentru popor” viață îndelungată și spor la muncă.

— Rugăm pe toți comisionarii din vechiul regat al ziarului nostru, să binevoiască a încheia conturile și banii a-i trimite prin poștă la „Banca Carpaților” din București, str. sf. Ionică, cu indicația „Pentru ziarul Românul”.

Despre încheierea conturilor rugăm a ne aviza în scris. Tot odată le aducem la cunoștință că în viitor nu le mai trimitem ziarul spre desfacere decât acelor vânzători cari și-au aranjat la timp conturile.

Administrația.

— Suntem informați că în Arad va apare un nou ziar ungher intitulat „Erdélyi Élet”.

— „Izvestia” anunță că întreg comerțul de cereale este pe deplin liber în toată Rusia.

— Comisia pentru maximarea prețurilor a fixat prețul pâinii albă, a doua, cu 5% comision și albe cu 6% comision.

— Comitetul executiv al Federației sportive române a transmis scrisorile către Federația din Cluj, 1919, împreună cu cererile de răspuns, cât și un răspuns de răspuns, pe care nu l'a remis încă, sunt rugate a transmite acest răspuns până la finele lunii Februarie a. c., Federației sportive române din Cluj, strada Arany-János Nr. 4 et. I, pentru că numai în cazul acesta se vor putea lua în bugetul anului 1920, în considerație, eventualele dorințe ale cluburilor.

Atragem atenția că procesul verbal al ședinței de constituire și patru exemplare din statutele cluburilor trebuie prezentate spre vizare subprefectului respective primarului, care va face în scris propunere de aprobare sau neaprobare. Numai după îndeplinirea acestei formalități se vor trimite actele vizate Federației, care le va prezenta resortului de interne pentru aprobare. Exemplarele aprobate se vor distribui: 1. resortului de interne, 2. municipiului, 2. Federației, 4. Clubului respectiv. General Herbay, președintele „Federației” sportive române.

x Haine pentru bărbați, băieți și copii, ragloane și pardesiuri. Asortiment bogat, la Depozitul de haine M. NEUMANN Arad.

— Abonații din fosta Ungaris cari trimit scrisori la administrație sunt rugați ca pe lângă numirea românească a localității să ne comunice — în paranteză — și pe cea ungherească.

Anglia negociază cu bolșevicii.

Paris. — Corespondentul particular din Stockholm telegrafiază ziarului că d. comisar bolșevic Joffe, a declarat că Estonia a arătat drumul pe care îl vor urma în curând toate celelalte state, în primul rând Letonia.

Sovietele sunt gata să recunoască independența tuturor statelor vecine și să facă pacea generală.

Joffe afirmă că sunt negocieri de pace în curs între Marea Britanie și bolșevici.

Prizonierii Antantei la bolșevici.

Paris. — Le Temps scrie: Se anunță din Copenhaga că prizonierii francezi, greci și sârbi cari se găsesc la bolșevici, vor primi alimente și haine calde îndată ce vor sosi aprovizionările destinate prizonierilor britanici.

RECLAMA ESTE SUFLETUL COMERCIULUI.

Pretențiile ungurești.

Telegramele au adus știri cu privire la atitudinea dârje a delegațiilor unguri la conferință, cu privire la modificările cerute de ei, relativ la tratatul de pace.

Presa franceză și aliată a blamat această atitudine a delegațiilor unui popor, care a fost unul din instigatorii războiului și a arătat imposibilitatea de a se face Ungariei vre-o nouă concesiune.

In consecință, pretențiile ungarești fiind declarate absurde atât la Paris cât și la Londra, chestia aceasta nu ar mai necesita atâta atențiune.

Ca o probă însă de proporție la cari a putut să ajungă trufa ungurească, dăm amănunțele de mai jos, după informațiile biroului de presă din Paris:

Delegații unguri au considerat condițiile tratatului de pace simple propoziții, . . . pline de greșeli în așa măsură, că „putem fi îndreptățiți a respinge în întregime” — spuneau în „nota” lor de răspuns. Și ca să nu se găsească guvern maghiar pentru semnarea păcii, delegația lui Apponyi a spus chestia astfel: „Numai Adunarea Națională maghiară poate hotărî asupra teritoriilor ce aparțin Ungariei, iar nu guvernul! Inșă câtă vreme aceste teritorii nu sunt reprezentate în adunarea națională maghiară, nici aceasta nu e în drept să hotărască. Presupunând chiar, că Adunarea națională de acum ar impune guvernului semnarea tratatului de pace, prin care acele ținuturi se cedează statelor vecine, această chestiune nu va avea nici o putere obligatoare și condițiile vor fi totdeauna îndreptățite să se considere ca fiind supuse unui regim de sillegială.”

Despre noile state naționale, delegația maghiară îndrăznește să vorbească astfel:

„Ve-ți înii noștri sunt intoleranți și tiranici... Statele lor, așa cum se formează azi sunt creațiuni artificiale, improvizate, incapabile de a persista... Caracteristica lor va fi, că egoismul național va trece asupra raselor inferioare în cultură...”

Inafară de teritoriile Croației, maghiarii au pretins plebiscit! Au mers până a propune articole noi în tratatul de pace, în privința felului cum are să se facă plebiscitul.

Iată de pildă, ce articole au redactat ungurii:

Art. 28. — O comisiune a principalelor puteri aliate, va delimita împreună cu delegații guvernului maghiar districtele, unde populația se va pronunța prin plebiscit.

Art. 29. — Votarea se va face prin scrutin secret, sub controlul statelor neutre...

Art. 30. — Armatele și poliția statelor interesate vor părăsi în cel mai scurt timp aceste teritorii.

Frontiera nouă nu va putea jigni drepturile câștigate,

Mai departe:

Dacă, pe orice cale se vor desface unele părți din teritoriile maghiare, măcar atâta favoare să li se facă ca pe un răstimp de câțiva ani să se mențină unitatea economică de până acum.”

Delegația română a dat un răspuns documentat analizând toate pretențiile maghiare cari sunt o încercare de a face „cadavrul cercului”. In privința plebiscitului cu asistența guvernului maghiar, delegația a insistat asupra faptului, că în alegerile parlamentare abia izbuteau să intre în Camera ungară 4-5 deputați români! Desvâind intenția anumitor cercuri, de a sili toate statele dinăre la „Zollverein” cu Ungaria delegația română cerut să li se refuze maghiarilor orice amânare

Conferința a respins toate cererile maghiarilor! Pentru a pune capăt definitiv tuturor uneltirilor lor, primul ministru român va mai merge odată la Londra unde a plecat și Apponyi.

Citiți și raspândiți ziarul

„ROMÂNUL”

Parlamentul.

Agentia telegrafică „Damian” (fost Dacia.)

București. — In ședința de Marți, 24 Februarie, d. ministru de agricultură, Mihailache, a depus în cameră un proiect de lege, prin care cere parlamentului votarea unui credit de 50 milioane lei, pentru însămânțările de primăvară. Semințele ne sunt asigurate din streinătate. Camera a votat proiectul. D. ministru președinte ad-interim, Ștefan C. Pop, depune de asemenea un proiect de lege, în care se cere parlamentului, aprobarea înființării judecătorilor de ocol, în noile ținuturi alipite. Anunță apoi din oficiu demisia dlui ministru de finanțe dr. Aurel Vlad.

D. deputat Ciocanu, luând cuvântul amintește primăjdia ce prezintă din punctul de vedere național român, coloniile proaspete de maghiari, înființate în ultimii ani de guvernul maghiar, și interpelează guvernul, ce măsură intenționează să ia în interesul statului față de acestea.

Deputatul dr. Papuc, interpelează în chestiunea învățământului primar din ținuturile Maramureșului, amintind că învățătorii din Maramureș nici azi nu primesc lefa legală, și că o grămadă de învățători gem sub greutatea de tot felul, isvorâte pe urma vechilor sentințe ale judecătorilor maghiari de pe vremuri, sentințe nici azi anulate.

Cere ca guvernul să ia cele mai grabnice măsuri pentru remedierea mizeriilor, de cari suferă azi mai mult acest colț al românismului.

Deputatul Vrăbiescu, interpelează pe d. ministru Lupu, privitor la o manifestație proiectată de socialiști pe ziua de 29 Februarie. Manifestația, dupăcum este informat deputatul Vrăbiescu are caracter revoluționar. Cere ca d. ministru Lupu, să ia toate măsurile necesare intereselor superioare ale statului.

D. E. Goga interpelează pe d. ministru Pop, în chestiunea mișcărilor dușmanilor dela frontiere precum și de mișcările socialiste din țară, întrebându-l ce măsuri s'au luat, sau intenționează a fi luate în interesul ordinii publice și a siguranței statului.

Deputatul Cristea, anunță o sumedenie de iregularități ce se comit în jurul distribuției peștelui în porturile dela Galați și Tulcea. Cere guvernului luarea de grabnice și drastice măsuri, pentru încetarea speculei în acele localități.

D. Florian-Bogdan, interpelează în chestiunea prăzei de războiu luată în Ungaria. Arată, că populația din Ardeal de pe valea Mureșului, a fost complet prădată de dușmanii în retragere.

Cere instituirea de comisiuni speciale, cari dupăce ar fi constat la fața locului pagubele, să întocmească un plan de repartiție din prada de războiu și pe seama acestor comune devastate.

D. deputat Lepădatu, face istoricul stampilării coroanelor, atingând chestiunea valutară a României; dovedește, că stampilarea a fost o măsură insuficient efectivă, pe urma căreia, bancnotele lui Bela Kun, și-au început invazia în țară cu nemiluită, servind doar interesele sovietelor maghiare, cari intenționau provocarea grabnică a dezastrului financiar, căruia avea să-i urmeze cel economic. Arată greșala ce s'a făcut prin prelungirea termenului de stampilare. Răspunzând acuzațiilor aduse în ședința precedentă de d. Biberia, E. D. și băncii „Albina”, în chestia Lissay, amintește rolul băncii „Albina” trecutul apropiat, când dintre toate instituturile financiare din Ardeal, doar această bancă s'a arătat binevoitoare. C. D. punându-i la dispoziție sumele de cari avea nevoie momentană, după decretarea „Unirei” dela Alba-Iulia. Spune, că misiunea dlui Lissay, a fost legală și în interesul bine cunoscut al Statului, — desminte învinuirile, că s-ar fi comis abuzuri, în jurul schimbului banilor din Viena. Constatând, că susținerea armatei din Ardeal a costat în anul 1919, două miliarde și jumătate de lei, acuză guvernul, că a înlesnit, de lei, să ajungă

pe piețele streine. Devalvarea parțială a leului, se datorește în primul rând acestui fapt, pentru care numai liberalii pot fi trași la răspundere. — Se naște un tumult, liberalii protestează, d. Biberia, din contră, aruncă vina întreagă asupra dlui Vlad. Ședința se ridică la orele 7 d. a.

TELEGRAME.

Activitatea economică în Bulgaria.

Lyon. — Corespondentul special al ziarului „Temps” telegrafiază din Sofia: *Lucrul reîncepe în Bulgaria. In acelaș timp guvernul bulgar tinde să păstreze capitalurile streine și de aceea consacră toate forțele sale pentru a răspunde obligațiilor față de Franța și de celelalte state aliate. In ce privește împrumuturile Bulgaria este prima din statele beligerante invinse, care reluându și serviciul de plată al datorțiilor, a plătit prin intermediul băncilor franceze dela Martie și până în Decembrie 1919, și 32 milioane de franci, contra cupoanelor împrumaturilor sale.*

Armata lui Horthy.

Lyon. — Știri din Pesta, anunță că armata lui Horthy prezintă simptome serioase de desorganizare. Rechizițiunile făcute fără milă au produs nemulțămiri în clasa țaranilor obosiți de război. Chemarea la arme a dat un eșec complet. Garda albă și ofițerii exercită un adevărat regim de teroare, atacând trenurile și jefuind pe călători. Ziarul „Tribuna” citează nume și detalii cari adevăresc cele de mai sus. Reg. al 5-lea de husari în serviciu pe linia demarcațională jugoslavă a părăsit în bloc pozițiunile.

Consiliile de lucrători.

Paris. — Se anunță din Moscova: *Gazetele oficiale sovietiste publică următoarea decizie: «Consiliile de lucrători și comitetele delegațiilor uzinelor, create spre a asigura ordinea în centrele de producțiune au ocazionat numai neajunsuri, a ajuns la demoralizarea printre lucrători și la deteriorarea completă a materialelor uzinelor. Din aceste cauze suntem obligați să suprîmăm consiliile de lucrători.*

Cooperativele rusești și sovietele.

Lyon. — „Echo de Paris” spune: *Corespondentul particular al ziarului este informat că ziarul suedez „Politiken” în legătură cu organele sovietiste, publică știrile că sovietele au numit pe Litwinoff șef al delegației cooperativei în străinătate. Inca o probă că fostele cooperative sunt sub stăpânirea sovietelor.*

Censurat: C. Teodorescu.

Teatru, Muzică, Cinematografe.

Teatrul APOLLO
In 27, 28, 29, Februarie

Senzație Pathé

Vocea Destinului
Dramă în 4 acte,
Cu mica Baby Maria Osborne.
Te 614

Teatrul URANIA
In 27, 28, 29, Februarie

Senzație Pathé

Ienicul serpentin
Comedie în 4 acte,
de Plaisetty
Primactor: Levosque.

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ SOC. PE ACȚII, CLUJ.

STR. REGINA MARIA No 6.

PROSPECT.

E tocmai un an de când s'a plămădit înființarea Băncii Centrale pentru industrie și comerț s. p. a. în Sibiu cu un capital societărilor inițial de 15.000.000 Cor. și deși și-a început activitatea sub împrejurări atât de grele abia în luna Maiu 1919, în scurt timp a prestat mai mult decât ar fi putut aștepta oricine.

În urma împrejurărilor schimbate la finea lunii Noemvrie a. tr. și-a mutat sediul la Cluj, lăsând la Sibiu o filială și urmând a-și deschide o serie de filiale, conform programului de muncă bine chibzuit și precizat.

Mărimea și importanța afacerilor diverse ce le desfășoară în butul tuturor dificultăților enorme valutare, de transport, etc., a determinat Consiliul de Administrație de a propune Adunării Generale extraordinare convocate pe 19 Ianuarie 1920 urcarea capitalului societărilor de la 15 000 000 Cor. până la 100.000.000 Cor., emițând până la 170 000 bucăți acții noi în valoare nominală de câte 500 Cor., ceace s'a decis cu unanimitate acceptându-se următoarea propunere făcută din partea Consiliului de Administrație Adunării Generale.

Să propune Adunării Generale să autorizeze Consiliul de Administrație ca să emită prospectul pentru înmulțirea capitalului societărilor până la 100.000.000 Cor. ținând cont de următoarele:

1. Pentru acționarii vechi se dă dreptul de optare și anume după fiecare acție veche 2 noi à 6000 Cor.

2. Nom. 5.000.000 Cor. se rezervă pentru acele persoane, fie chiar și morale, cari pe timpul primei subscrierii se aflau sub dominație streină, rămânând ca Consiliul de Administrație să decidă în mod definitiv repartizarea acestor acțiuni cari se vor emite cu preț de preferință de 600 Cor.

3. Din restul de 59.000.000 Cor. nom. se va da Creditului Tehnic Transilvănean 1300 de acții cu prețul de 550 Cor. și 2600 acții cu prețul de 600 Cor. precum și unui acționar rămas neconsiderat la 1-a subscriere și anume 25 acții à 550 Cor. și 50 acții à 600 Cor., în ambele cazuri restituind 5% interese după acțiile cu 550 Cor. pro rata temporis.

4. Acțiile nedistribuite conform punctelor 1—3 se vor vinde și la neacționari cu prețul de 1000 Cor. per bucată, fiind Consiliul de administrație îndreptățit a reținea pentru eventualele fuziuni capitalul de lipsă pentru schimbul de acții, care schimb însă nu se va putea face sub prețul de 700 Cor. per acție.

5. Toate acțiile vor beneficia de dividenda anului 1920, deci ratele solvite în anul acesta sunt a se plăti împreună cu 5% interese socotite dela 1 Ianuarie 1920.

6. Consiliul de Administrație se îndrumă, ca despre demersurile făcute și rezultatul emisiunii să facă raport Adunării Generale.

În executarea acestui conclud se dispune următoarele:

a) Fiecare acționar e dator a prezenta certificatul interimar respective cvita de plată despre acțiile din 1-a emisiune împreună cu declarația de optare atașată la acest prospect la locurile de plată numite mai la vale, unde se va nota exercitarea votului de opțiune și se va plăti îndată la subscriere cel puțin 50% a valorii acțiilor împreună cu interesele de 5% calculate din 1 Ianuarie 1920.

b) Acele persoane, cari optează din acțiile de sub categoria punctului 2 au să plătească înainte cel puțin 50% a prețului și totodată să dovedească că pe ce bază au făcut această subscriere.

Dat, la Cluj, în 22 Ianuarie 1920.

Pentru Consiliul de Administrație al Băncii Centrale pentru industrie și comerț s. p. a.

Ratiu m. p.

I. Vulcu m. p.

Consiliul de Administrație își rezervă dreptul de a reduce numărul acestor acții, respective a nu primi optarea, în care caz sumele plătite deja se vor restitui respectivului optant.

c) Capitalul provăzut în punctul 4 se pune la subscripție publică și anume pentru teritoriile din fosta Monarchie austro-ungară alipite de vechiul Regat se vor plăti acțiile în Coroane, iar pentru locuitorii vechiului Regat și Basarabia sunt a să plăti exclusiv în Lei la locurile de subscripție din vechiul Regat și anume: 300 Lei pentru vechii acționari și 500 Lei pentru acționarii noi, pentru contul nostru la Banca Românească, la Banca Marmarosch Blank & Comp în București și sucursalele acelora.

Consiliul de Administrație își rezervă dreptul de a selecționa acțiile subscrise din categoria ad 4.

Termenul ultim de subscriere este 15 Martie 1920.

Acțiile rămase neoptate de vechii acționari cad sub categoria celor de sub 4.

Consiliul de Administrație are mai departe dreptul să incheie subscrierea și mai curând de termenul ultim de subscriere, din care cauză în propriul interes rugăm pe P. T. vechii acționari și noii subscribenți a grăbi cu optările.

În lipsa de plată a ratelor la termenele fixate, se aplică dispozițiile §-lui 6 din statute, în senzul căruia ratele deja plătite cad în favorul fondului de rezervă, iar acția neplătită se declară nimicită și în locul aceleia se emite un nou titlu de acție. Despre plățile făcute se eliberează deocamdată titlu provizor.

Plata are să se facă de către supușii de pe teritoriile fostei Monarchii austro-ungare în Coroane stampilate la:

„Banca Centrală” pentru industrie și comerț, s. p. a. în Cluj, strada Regina Maria Nr. 6. Filiala acesteia din Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 7; „Albina”, instit. de cred și econ. s. p. a. în Sibiu și Filialele acesteia din Brașov, Mediaș, Târgu-Murăș, Lugoj, Sft. Nicolaulmare, Bozoviciu, „Ardeleana”, în Orăștie și Filiale acesteia din Petroșeni, „Agricola” în Hunedoara, „Arieșana” în Turda, „Auraria” în Abrud, „Aurora” în Baia-mare, „Bihoreana” în Oradea-mare și Filialele acesteia din Tinca, „Bistrițiana” în Bistrița, „Cassa de păstrare” în Săliște, „Chiorana”, în Șomecuta-mare, „Codrul” în Buteni, „Concordia” în Gherla, „Corona” în Bistrița, „Crisiana” în Brad, „Decabal” în Deva, „Drăganul” în Beius, „Făgețana” în Făget, „Furnica” în Făgăraș, „Gorunul” în Aiud, „Geogeană” în Geoagiu, „Hățiegana” în Hațeg, „Isvorul” și „Iulia” în Alba-Iulia, „Lipovana” în Lipova, „Maramurășana” în Sighetul-Marmației, „Mercur” în Năsăud, „Murășana” în Reghin, „Nădlăcana” în Nădlac, „Oraviciana” în Oravița, „Patria” în Blaj, „Poporul” în Lugoj, „Sătmăreana” în Șeini, „Sebesana” în Sebeșul-săsesc, „Sebeșana” în Caransebeș, „Sălăgeana” în Jibou, „Silvania” în Șimleu, „Soimul” în Uioara, „Someșana” în Dej, „Timișiana” în Timișoara și Filialele acesteia din Deta și Buziaș, „Victoria” în Arad și Filiala acesteia din Șiria, „Vlădeasa” în Huedin.

Supuși vechiului Regat și ai Basarabiei fie ei domiciliați de prezent chiar și pe teritoriile anexate din vechea Monarchie austro-ungară, — au să facă plata în Lei și anume la: Banca Românească, București, la Banca Marmarosch, Blank & Comp., București, precum și la sucursala acestora.

DELA CONSILIUL ORĂȘENESC CLUJ.

Nr. 1201/1920 cons.

Publicare de concurs.

Consiliului orașului Cluj publică concurs pentru planul localității de petrecere care se va edifica în strada Memorandului (Unio) Nr. 21 pe locul Redutei vechi; pe lângă următoarele condițiuni.

1) Programul detaliat de construire și planul topografic a locului se pot prelua gratuit în oficiul ingineresc al orașului.

2) La concurs pot participa toți arhitecții cetățeni români.

3) Planul va conține după fiecare etaj câte un plan orizontal, două frontispicii și atâtea secțiuni transversale cari sunt necesare pentru priceperea ușoară a planului. Toate desenele vor fi executate la scara 1:200.

4) Planurile vor fi provăzute cu scrisori sigilate provăzute cu motto, și se vor presenta până în 1 Iunie 1920 orele 12 la zi în oficiul ingineresc al orașului. Planurile prezentate după acest termen nu vor participa la concurs.

5) Dintre planuri vor fi recompensate cele trei relativ mai bune cu premii:

I. Cor. 50,000 — II. Cor. 30,000 — III. Cor. 15,000 —.

6) Planurile vor fi criticate în termen de o lună calculat dela sosirea planurilor din partea unei comisii constând din 5 membri din cari 3 delegați din partea Consiliului orășenesc; 2 specialiști invitați.

7) Planurile premiate formează proprietatea orașului Cluj, cele nepremiate se vor prelua în oficiul ingineresc contra unei chitanțe.

Cluj, la 15 Februarie 1920.

Ciortea,
șefinginer

(Co 972-2)

Dr. Pop,
primar.

„ARDELEANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOC. PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

AVIZ.

La institutul nostru află imediat aplicare un funcționar absolvent de comerciale și introdus în toți ramii de bancă și un practicant care dorește să rămână pe cariera de bancă.

Reflectanții să-și înainteze oferta și să alăture toate documentele ce le au în copie.

Direcțiunea.

Vânzare de moșie

Vând din mână liberă pe hotarul comunei Ila (Marosilye) județul Hunedoara 50 jugăre arător și 18 jugăre grădină.

Orăștie 12 Februarie 1920.

A 976

Ioan Mihalu.

Pălării moderne pentru dame

au sosit din Viena, la firma

IOSEFINE K. DEUTSCH

Se află un bogat asortiment de pălării de primăvară și vară la magazinul de pălării din

STRADA I. BRĂTIANU NUMĂRUL II.

:: :: (VIS-A-VIS CU POȘTA CENTRALĂ) :: ::

Transformări se efectuează punctual. (De 974)